Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

European Youth Health Champions

Riżultati ewlenin tar-rapport dwar l-użu u l-effettività ta’ ‘health peer education’ fost iż-żgħażagħ fil-pajjiżi Ewropej

X'inhi ‘health peer education?

Mhemmx definizzjoni waħda ta’ x’nifhmu b’‘health peer education’. Il-letteratura dwar is-suġġett issemmi firxa ta 'definizzjonijiet differenti akkademiċi u mhux akkademiċi. Nofshom jitkellmu dwar ‘health peer education’ fost iż-żgħażagħ. Dan jidher li jikkonferma li ‘peer education’ huwa metodu popolari għall-promozzjoni tas-saħħa fost iż-żgħażagħ. Fost id-definizzjonijiet użati insibu:

> “...l-proċess ta' skambju ta' informazzjoni fost membri ta' komunità speċifika jew grupp ta' żgħażagħ li jgħin biex jinkisbu riżultati pożittivi għas-saħħa u l-benesseri." (Topping, 2005)

> “… Metodu li jagħti s-saħħa liż-żgħażagħ biex jaħdmu ma' żgħażagħ oħra, u li jirkeb fuq it-tajjeb tal-‘peer groups’. Permezz ta' taħriġ u appoġġ xieraq, iż-żgħażagħ isiru atturi attivi fil-proċess edukattiv aktar milli persuni passivi b'messaġġ issettjat."(Jacquet, 1996)

> “… Proċess li bih żgħażagħ imħarrġa u motivati tajjeb iwettqu attivitajiet edukattivi informali jew organizzati ma’ sħabhom (li huma bħalhom fl-età, l-isfond jew l-interessi).” (Fond għall-Popolazzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti u Saħħa tal-Familja, 2005)

It-tim tar-riċerka sawwar definizzjoni għall-iskop tal-proġett. Din tibni fuq diskussjoni li Jackie Green (2001) għamlet dwar id-definizzjoni ta’ Sciacca ta’ “peer Education” (1987).

> “ ’peer education’ huwa metodu għall-promozzjoni tas-saħħa, fejn il-membri tal-komunità huma mħeġġa biex jippromwovu l-bidla li ttejjeb is-saħħa fost il-komunità tagħhom. ‘Peer education’ huwa t-tagħlim jew l-iskambju ta 'informazzjoni, valuri u mġiba dwar is-saħħa fl-edukazzjoni ma' persuni oħrajn li jkollhom sfondi soċjali, esperjenzi jew interessi tal-ħajja simili.” (Green, 2001)[1]

[1] Adattat minn Green, J. (2001). Peer education. *Promotion and Education*, 8(2), 65-68. doi:10.1177/102538230100800203

X'inhi t-teorija dwar l- 'Peer Education'?

Il-letteratura tisħaq li l-"Peer Education" bħala metodu għall-promozzjoni tas-saħħa tintuża f'firxa wiesgħa ta' possibiltajiet. Mhemmx teorija waħda jew qafas kunċettwali wieħed li jista' jipprovdi metodu sistematiku ġenerali għall-"peer Education". Ta' spiss, esperjenzi ta' "peer education" jużaw teoriji jew oqfsa kunċettwali differenti sabiex jindirizzaw il-kumplessità tal-kwistjonijiet li jippruvaw isolvu.

Il-letteratura turi li fil-promozzjoni tas-saħħa xi wħud mill-aktar teoriji ta 'mġiba użati fil-"peer education" huma l-mudell ta' Twemmin tas-Saħħa, Teorija ta' Tagħlim Soċjali; Diffużjoni tat-Teorija tat-Tiġdid u l-Mudell Ekoloġiku Soċjali, kif imfisser hawn taħt:

Il-Mudell tat-Twemmin tas-Saħħa

Dan il-mudell kien żviluppat fis-snin disgħin mill-fiżjologu soċjali Godfrey Hochbaum. Huwa jipproponi li jekk l-individwi jsiru konxji tal-vulnerabbilta' tagħhom għall-kwistjoni, f'dan il-każ kwistjoni ta' saħħa u l-konsegwenzi serji possibbli tagħha, huma jkunu lesti jikkunsidraw li jieħdu azzjonijiet sabiex inaqqsu jew jeliminaw is-suxxettibilità tagħhom.

Fil-kuntest tal-"peer education", din it-teorija tipprovdi qafas għall-inizjattivi fejn individwi mill-komunità jitħarrġu biex iqajmu kuxjenza dwar kwistjonijiet partikolari tas-saħħa u biex joffru informazzjoni u tagħrif lis-servizzi tas-saħħa biex dawn tal-aħħar jgħinu lill-individwi jipprevjenu jew inaqqsu l-impatt tal-problema.

Teorija ta' Tagħlim Soċjali

Din it-teorija tesplora kif l-imġiba hija riżultat tal-interazzjoni bejn l-individwi u l-ambjent tagħhom (Liza Cragg, 2013). Hija tipproponi li n-nies jitgħallmu l-imġiba kemm permezz ta' esperjenza diretta kif ukoll indirettament billi josservaw lill-oħrajn (Il-Fond tal-Popolazzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti u s-Saħħa tal-Familja Internazzjonali, 2005).

Din it-teorija applikata għall-"peer education" tista' tintuża biex toħloq inizjattivi fejn grupp magħżul minn sħabhom jaġixxi bħala mudell permezz ta' proċessi sistematiċi li fost oħrajn jinvolvu l-ħolqien ta' għanijiet u sistema ta' monitoraġġ ta' xulxin. B'dan il-mod jinfluwenzaw it-twemmin u l-imġiba fil-komunità.

Diffużjoni tat-Teorija tat-Tiġdid

Din it-teorija tfasslet biex tispjega kif jinfirxu l-ideat u t-teknoloġija ġdida. It-teorija ssostni li l-gruppi soċjali għandhom "mexxejja tal-opinjoni" li kapaċi jadottaw malajr innovazzjonijiet. Dawn il-persuni kapaċi jinfluwenzaw in-normi tal-grupp u l-bidla fl-imġiba billi jxerrdu l-informazzjoni (Rogers, 2003). Fil-"peer education", din it-teorija tipprovdi qafas għall-inizjattivi fejn il-ħbieb jintagħżlu skont l-abbiltà tagħhom biex jinfluwenzaw lill-oħrajn fl-introduzzjoni ta' informazzjoni u mġiba ġdida.

Mudelli Ekoloġiċi Soċjali

Dan il-qafas kunċettwali daħal fis-snin sebgħin. Il-Mudell Ekoloġiku Soċjali jiffoka fuq ħafna livelli ta' influwenza li jiffurmaw l-iżvilupp tal-persuna, bħal politika individwali, interpersonali, komunitarja, organizzattiva u pubblika. Jesplora wkoll l-idea li l-imġiba hija ffurmata minn interazzjonijiet bejn l-individwu u l-ambjent. Il-mudell isostni mhux biss il-bdil tal-imġiba individwali iżda wkoll l-influwenza fuq il-fatturi esterni li jrawmu dawk l-imġiba (Changeology, n.d.).

Fil-promozzjoni tas-saħħa, dan il-mudell jgħin biex jappoġġja inizjattivi li jużaw "peer education" biex jaħdmu fuq fatturi personali u interpersonali. Huwa jfittex ukoll li jinfluwenza l-komunità u possibilment l-istituzzjonijiet soċjali u l-politika pubblika.

X'inhi l-evidenza rigward l-effettività tal-"peer education"?

It-tim tar-riċerka għażel tliet studji sistematiċi u b'saħħithom mistħarrġa bejn l-2009 u l-2017 biex jevalwa l-effettività tal-"peer education" (iktar informazzjoni dwar dawn tista' tinstab fir-rapport sħiħ).

B'mod ġenerali, ir-riċerka turi riżultati mħallta f'termini tas-suċċess tal-"peer education". Ir-reviżjoni li studjat l-interventi fil-pajjiżi żviluppati sabet evidenza ta' għarfien u mġiba pożittivi tas-saħħa filwaqt li r-reviżjonijiet ta' interventi fl-Istati Uniti u l-Ewropa ma sabux evidenza ċara ta' effettività fuq ir-riżultati tas-saħħa għall-mira tal-popolazzjoni. Madankollu, it-tliet reviżjonijiet jidhru li jaqblu li hemm evidenza ta 'effettività rigward żieda fl-għarfien u l-ħiliet tas-saħħa. Aktar riċerka fid-dettall hija meħtieġa biex tistudja l-aspetti kollha ta' interventi ta' "peer education" u xi jġib il-bidla fl-imġiba f'dan il-kuntest.

L-ebda waħda mir-reviżjonijiet ma esplorat il-benefiċċji u l-effetti tal-esperjenza tal-"peer education" fuq il-"peer educator" stess, pereżempju fiż-żieda tal-għarfien u l-ħiliet, l-akkwist u ż-żamma tal-impjiegi, il-bidla fl-imġiba u l-emanċipazzjoni. Dan huwa vojt ieħor fl-għarfien.

Kif għandu jkun it-taħriġ għall-"peer educators" żgħażagħ?

It-taħriġ bħala element ewlieni għas-suċċess tal-programmi ta' "peer education" huwa enfasizzat fil-letteratura miġbura. Għalkemm hemm ftit informazzjoni dwar il-kontenut attwali tat-taħriġ għall-"peer educators" fl-Ewropa, ħafna drabi metodi differenti ta' taħriġ huma proposti. Il-mudell primarju jidher li juża taħriġ wiċċ imb'wiċċ bi strateġiji interattivi bħalma huma preżentazzjonijiet ta' gruppi żgħar, 'role plays', jew logħob. L-użu tat-taħriġ u tagħlim huwa ssuġġerit ripetutament.

Il-Linji Gwida Ewropej għall- 'Youth AIDs Peer Education' jenfasizzaw wkoll li wara programm ta' 'taħriġ inizjali, il-"peer educators" għandhom jkomplu l-esperjenza tat-tagħlim tagħhom u jkollhom bżonn appoġġ u assistenza kontinwa fl-iżvilupp ta' attivitajiet u kif jagħmluhom. Huma jirrakkomandaw l-użu ta' gruppi żgħar ta' superviżjoni ffaċilitati minn professjonisti (għalliema, ħaddiema żgħażagħ, "peers" akbar fl-eta') fuq bażi regolari. Jista' jkun hemm ukoll forom oħra t'għajnuna, bħal taħriġ supplimentari, użu tal-lokalitajiet u 'sponsorship' lokali (Svenson, 2003).

Il-letteratura tissuġġerixxi li f'termini t'għarfien u ħiliet li għandhom jinkisbu permezz ta' taħriġ minn "peer educators", dawn għandhom jiddependu fuq is-suġġett tal-proġett, il-mudell u l-pjan t' azzjoni (Svenson, 2003). Pereżempju, il-letteratura sabet numru ta' manwali u linji gwida biex jappoġġjaw l-

iżvilupp tal-ħiliet ta' "peer education" fuq is-saħħa sesswali u l-prevenzjoni tal-HIV (uħud minnhom huma msemmija fit-taqsima dwar ir-riżorsi eżistenti għall-"peer education" maż-żgħażagħ). Madankollu, il-ħiliet tal-komunikazzjoni, il-ħiliet tal-preżentazzjoni u l-għarfien ibbażat fuq is-suġġett spiss jissemmew bħala ċentrali irrispettivament mis-suġġett jew mill-format tal-intervent.

Jista' t-tagħlim elettroniku jkun metodu tajjeb ta 'kif jitwassal it-taħriġ?

Il-programm ta' taħriġ għat-tagħlim elettroniku[2] għall-"peer educators" ta' età żgħira huwa wieħed mill-għanijiet primarji tal-proġett. Għaldaqstant, it-tim ta' riċerka fittex evidenza biex isostni l-effettività tat-tagħlim elettroniku bħala metodoloġija għat-twassil ta' taħriġ ma' "peer educators" żgħażagħ. Sfortunatament, it-tim tar-riċerka ma setax isib evidenza bħal din, u nstab biss eżempju wieħed ta' programm ta' "peer education" li juża t-tagħlim elettroniku bħala parti mill-istrateġija ta 'taħriġ tagħhom (Girlguiding UK).

B'mod ġenerali, in-nuqqas ta' letteratura jindika li t-tagħlim elettroniku mhuwiex metodu użat ħafna fil-kuntest ta' "peer education" maż-żgħażagħ. Madankollu, uħud mis-sorsi tal-letteratura jissuġġerixxu li "tagħlim informali elettroniku" ta 'spiss iseħħ biex jgħin il-proċessi ta' edukazzjoni għaż-żgħażagħ f'ambjenti edukattivi bħal skejjel u universitajiet (Dipartiment għall-Edukazzjoni tar-Renju Unit, 2003).

L-Università ta' Sussex fir-Renju Unit (Benedittu du Boulay, 2008) wettqet konsultazzjoni dwar kemm hu effettiv it-tagħlim elettroniku fis-settur post-16[3] Din il-konsultazzjoni ipproponiet li l-fatturi ewlenin li jikkontribwixxu għall-effettività tat-tagħlim elettroniku huma :

- Aċċessibilità fiżika. Tista' l-persuna tikseb apparat xieraq u aċċess għall-internet?
- L-Aċċessibilità Soċjali, marbuta mal-kuntest soċjali u kulturali. Anke jekk ikun hemm kompjuter, il-persuna kemm tħossha komda u kemm għandha t-taħriġ biex tużah?
- Aċċessibilità marbuta ma' kwistjonijiet ta' disinn ta' HCI[4]. Meta l-persuna jkollha kompjuter u tkun lesta tużah, imma 's-software' mhux adattat għal dak l-iskop.
- Valutazzjoni li ssostni t-tagħlim u l-parteċipazzjoni tal-istudenti, pereżempju abbażi tal-attività.
- Preżenza soċjali, partikolarment fejn il-proċess edukattiv jinvolvi parteċipanti li jitgħallmu kompletament b'mod indipendenti. Per eżempju kors ta' tagħlim "long distance".

---

[2] Il-Kunsill tat-Tagħlim u l-Ħiliet (LSC) jiddefinixxi t-tagħlim elettroniku bħala tagħlim bl-għajnuna ta 'għodod tat-teknoloġija ta' l-informatika u l-komunikazzjoni. Dawn jistgħu jinkludu l-Internet, l-intranets, it-teknoloġija bbażata fuq il-kompjuter, jew it-televiżjoni interattiva. Jistgħu jinkludu wkoll l-użu ta 'teknoloġija elettronika biex tappoġġja metodi tradizzjonali ta' tagħlim, pereżempju bl-użu ta 'whiteboards elettroniċi jew konferenzi bil-vidjow

[3] Ir-riċerkaturi jirreferu għall- organizzazzjonijiet li jipprovdu edukazzjoni lill- istudenti li għadhom ma ggradwawx fl-edukazzjoni ogħla, studenti mediċi u tobba u Tagħlim ibbażat fuq ix-xogħol

[4] HCI (interazzjoni bejn il-bniedem u l-kompjuter) huwa l-istudju ta 'kif in-nies jinteraġixxu mal-kompjuters u sa fejn il-kompjuters huma jew mhumiex żviluppati għal interazzjoni b'suċċess mal-bnedmin. http://searchsoftwarequality.techtarget.com/definition/HCI-human-computer-interaction

- Il-ħila li tiddefinixxi relazzjonijiet soċjali b'referenza għall-kuntest ambjentali, maħlula minn relazzjonijiet preċedenti
- Il-preżenza ta' “online virtual tutor” minn: informazzjoni verbali miktuba; informazzjoni bil-miktub u opinjonijiet personali varji; informazzjoni bil-miktub u mitkellma; testijiet; fehmiet u lingwa mitkellma.
- Is-sens li tkun maħluqa flimkien bl-użu ta' sistemi ta' telekomunikazzjoni
- L-għajbien ta' l-interface tal-kompjuter f'interazzjoni.

Ir-riżultati ta' din il-konsultazzjoni juru li t-tfassil ta' programm ta' tagħlim elettroniku għandu jkun ibbażat fuq il-fehim tal-ħtiġijiet tal-udjenza in kwistjoni f'termini ta' aċċessibilità u aċċettabilità ta' pjattaforma ta' tagħlim elettroniku. Barra minn hekk, għandu jkun akkumpanjat minn mekkaniżmi li jrawmu l-motivazzjoni, l-interazzjoni soċjali u l-komunikazzjoni, u t-tagħlim prattiku.

Minn liema proġetti jew riżorsi oħra dwar ‘peer education’ nistgħu nitgħallmu??

Hemm ħafna riżorsi ibbażati fuq l-evidenza għall-gruppi u organizzazzjonijiet li jixtiequ jfasslu u jwasslu programmi ta' ‘peer education’. Dawn ir-riżorsi normalment jipprovdu pariri dwar l-ippjanar ta 'programmi ta' “peer education”, l-għażla ta' maniġers / koordinaturi, iħarrġu l-programmi ta' trejner, metodoloġiji ta’ taħriġ, reklutaġġ ta' “peer educators”, salvagwardja u evalwazzjoni, fost oħrajn. Eżempji jinkludu:

- Youth Peer Education Toolkit (2006)
- HIV Prevention among Young People: Life Skills Training Kit, Volume 1 (2006)
- Girlguiding
- My-PEER Toolkit (2010)
- Approaches to Peer-led Health Education: A Guide for Youth Workers Paperback – 1 May 1993
- European guidelines for youth AIDS peer education (1998)
- Included, involved, inspired, a framework for good practice for an effective IPPF peer education programme

Minn perspettiva ta' persuna żgħażugħa, x'inhuma l-kompetenzi ta' ‘peer educators’?

Bħala parti mill-istrateġija ta' riċerka għall-Proġett Ewropew taċ-“Champions” tas-Saħħa taż-Żgħażagħ, l-RSPH għamel stħarriġ fejn esplora l-ħiliet, l-għarfien u l-imġiba tal-‘youth peer educators’. L-idea tal-istħarriġ kienet li tikkonsulta ma' numru kbir ta' Żgħażagħ, il-qafas tal-kompetenzi proposti u l-metodi ta' taħriġ preferuti tagħhom, biex tiżgura li l-opinjonijiet tagħhom jinfurmaw it-tfassil tal-produzzjoni tal-proġett: pakkett ta' taħriġ u żvilupp għall-‘youth peer educators’.

L-istħarriġ sar mit-3 ta' Awwissu 2017 sat-30 ta' Ottubru 2017. Id-dati għat-tixrid u l-promozzjoni għal kull pajjiż kienu differenti; madankollu, l-imsieħba ġew avżati biex jippromwovu l-istħarriġ b'mod attiv għal ġimagħtejn.

Riżultati

Mija u tnejn u sittin tweġiba waslu minn 18-il pajjiż, iżda l-maġġoranza kienu mill-Belġju (42.59%), ir-Renju Unit (31.18%), il-Bulgarija (26.88%) u l-Italja (15.05%)

Il-maġġoranza ta' dawk li wieġbu kienu fil-grupp ta' età bejn 18 u 21 sena, li jirrappreżentaw 47% tat-total, segwiti minn 14 sa 17-il sena b'20%; imbagħad it-23 sa 25 sena bi 17% u aktar minn 25 sena b'16%.

L-akbar proporzjon ta' dawk li wieġbu kienu “peer educators” (54%) filwaqt li kwart ta' dawk li wieġbu rrappurtaw li ma kellhomx kuntatt mal-”peer education” (25%). L-oħrajn jew kien qed jitħarrġu biex ikunu jew kienu ħbieb ta'“peer educators” jew kienu jafu wieħed (Tabella 3).

Dawk li wieġbu mbagħad ġew mistoqsija serje ta’ mistoqsijiet dwar l-importanza ta’ ‘youth peer health educators’ li għandhom ċertu għarfien u ħiliet. Bl-użu ta’ skala tal-Likert ta’ 6 punti, dawk li wieġbu ġew mitluba jikklassifikaw minn 0-5, fejn żero ma ‘kienx importanti’ u ħamsa kienet ‘importanti ħafna’. It-tabelli għall-importanti (4), moderatament importanti (3), kemmxejn importanti (2) u importanza baxxa (1) ġew miżjuda retrospettivament.

Għarfien u ħiliet

L-oqsma kollha tal-għarfien u ħiliet issuġġeriti huma kkunsidrati importanti sa ċertu punt, imma l-iktar ħames oqsma ta’ kompetenzi meqjusa importanti kienu:

1. ħiliet tal-komunikazzjoni (59%)
2. għarfien dwar suġġett partikolari ta' interess (46%)
3. ħiliet ta' preżentazzjoni (44%)
4. ħiliet ta' tmexxija (42%)
5. u ħiliet għas-soluzzjoni tal-problemi (39%).

Preferenzi ta' Taħriġ

Dwar il-mistoqsija dwar metodi ta' taħriġ preferut b'relazzjoni mal-lista ssuġġerita ta' għarfien u ħiliet, kien hemm preferenza ċara għall-kuntatt personali, interazzjoni u esperjenza ta' xogħol wiċċ imb wiċċ, dwar it-tagħlim tax-xogħol u ‘shadowing’. It-tagħlim elettroniku kien mixtieq, mhux sorprendentement, għall-użu tal-midja soċjali u t-teknoloġija diġitali, u sa ċertu punt, għall-ħiliet tar-riċerka. It-tagħlim awtoregolat kien l-inqas popolari.

Imgiba

Dawk li wieġbu ngħataw lista ta’ tipi ta’ mġiba u ntalbu jwieġbu kemm jaħsbu li huma importanti għall-‘youth peer health educators’ u jqegħduhom fuq skala ta’ ħames punti skont tabella: importanti ħafna, importanti, moderatament importanti, kemmxejn importanti u mhux importanti.

It-tweġibiet kollha kienu jew moderatament importanti, importanti jew importanti ħafna, u jindikaw li kollha kienu kkunsidrati bħala imġiba importanti sa ċertu punt għall-‘youth peer educator’. Il-klassifika tagħhom skont l-importanza turi:

1. affidabbiltà (73%)
2. aċċessibbli u faċli (70%)
3. entużjasti (60.9%),
4. empatija (60.9%),
5. jaġixxi bħala mudell għall-irwol tajjeb (57.9%)
6. u rieda li tappoġġja s-saħħa u l-benesseri ta' ħaddieħor (54.69%)

L-inqas imġiba importanti kienu: rieda li titgħallem ħiliet ġodda (46.7%), tkun parti minn tim (46%) u turi interess fis-saħħa (40%.) Suġġerimenti addizzjonali jinkludu: affidabbiltà, nuqqas ta' ġudizzju, tkun soċjevoli u ħbiberija, pożittivita', kuxjenza kulturali, li turi rispett u li taċċetta l-kritika.

X'għandu jkun ir-rwol tal-'peer educators'?

Dawk li wieġbu ntalbu jqieghdu f'ordni ta' importanza x'inhuma l-iktar u l-inqas rwoli importanti għall-"peer health educator" minn lista ta' għażliet. L-iktar rwoli importanti kienu:

1. li jipprovdi liż-żgħażagħ individwali b'pariri / taħriġ (5.63);
2. li jagħti informazzjoni dwar is-saħħa (5.44)
3. li jisma lill-'peers' (5.18).

X'inhuma l-opinjonijiet tal-'youth peer educators' dwar it-taħriġ?

Saru żewġ gruppi ta 'fokus b'żgħażagħ ta' bejn 14 u 25 sena, wieħed fir-Renju Unit (StreetGames,

n = 5) u wieħed f'Malta (l-Aġenzija Zghazagh, n = 8)

Il-mistoqsijiet tal-grupp iffukaw fuq:

- It-tip ta' taħriġ li rċevew biex isiru 'peer educator' jew simili
- liema aspetti tat-taħriġ kienu l-iktar/l-inqas t'għajnuna
- l-esperjenza fit-tlestija tal-kors tat-taħriġ tat-tagħlim elettroniku
- il-vantaġġi jew żvantaġġi tat-taħriġ tat-tagħlim elettroniku
- L-aqwa pariri għal dawk li qed jiżviluppaw għodda tat-tagħlim elettroniku
- L-effettività tat-tagħlim elettroniku
- L-aħjar mod biex tħarreġ bħala 'youth health peer educator'

Filwaqt li n-numri involuti fil-'focus groups' kienu żgħar, b'mod ġenerali ir-riżultati kienu konsistenti mar-riżultati tal-istħarriġ u jipprovdu direzzjoni ċara għal aktar żvilupp tal-materjali tat-tagħlim. Konformi mal-istħarriġ, iż-żgħażagħ raw ir-rwol tal-'peer educator' bħala wieħed li jipprovdi l-pariri, l-appoġġ u l-inkoraġġiment lil żgħażagħ oħra, b'mod informali. Dawk li wieġbu saħqu dwar l-importanza tal-ħiliet li bihom iżommu konverżazzjonijiet aktar milli tagħlim formali mal-'peers' tagħhom. Kienu inqas inkwetati dwar għarfien espert dwar suġġetti tas-saħħa partikolari, minħabba li ħassew li din kienet xi ħaġa li jistgħu jirriċerkaw huma stess. L-għarfien ta' sorsi xierqa ta' informazzjoni għaż-żgħażagħ ikun utli hawnhekk. Interessanti kienu xi reazzjoniijiet dwar it-

terminoloġija, mhux imsemmiha fl-istħarriġ. Xi żgħażagħ ma kinux komdi bit-terminu ‘peer educator’ u ppreferew “konsulent żagħżugħ”. Filwaqt li ‘peer educator’ huwa t-terminu professjonali għar-rwol, tajjeb li dan ikun mistħarreġ aktar u jkunu kkunsidrati termini oħra għall-kors ta' taħriġ u l-kwalifika.

Fiż-żewġ ‘focus groups’ intbagħtu messaġġi ċari dwar it-taħriġ . Filwaqt li t-tagħlim elettroniku kien rikonoxxut dan ma kienx l-istil ta' tagħlim ippreferut għall-etajiet ta’ dan il-grupp u biex jinkisbu l-ħiliet meħtieġa għal dan ir-rwol. Dawk li wieġbu raw biċ-ċar l-importanza tat-taħriġ fi grupp, wiċċ’imb wiċċ, u l-opportunità li jipprattikaw l-ħiliet ta’ komunikazzjoni f'ambjent sigur b’ħarsien minn kollegi ta’ esperjenza. L-opportunità li tesperjenza r-rwol permezz ta’ ‘shadowing’ jew osservazzjoni u li tiżviluppa ħiliet prattiċi kienet ippreferuta. Ġiet issuġġerita għajnuna b'pariri prattiċi, bħal b’attivitajiet u b’konverżazzjoni.

Madankollu huwa importanti li jkun enfasizzat li għal aktar minn nofs il-parteċipanti (8), it-tagħlim elettroniku huwa metodu ta' tagħlim li ma kienx esperjenzat; u għaldaqstant it-tweġibiet tagħhom setgħu kienu preġudikati mill-esperjenza ta’ taħriġ tagħhom.

X'nistgħu nitgħallmu minn inizjattivi eżistenti li jużaw il-’peer educators’ maż-żgħażagħ madwar l-Ewropa?

L-imsieħba tal-proġett għażlu studji ta' programmi suċċess tal-‘youth peer education’ f'pajjiżhom sabiex jagħtu eżempji tal-firxa u l-fond tal-metodu fl-Ewropa..

Il-persuni li se jgawdu minn dawn il-proġetti tal-każijiet ippreżentati huma ħafna imma ż-żewġ gruppi ewlenin kienu:

a- dawk iż-żgħażagħ li kdawk iż-żgħażagħ li kienu qed jiġu mħarrġa u appoġġjati biex isiru “peer educators” u jagħtu xi forma ta’ intervent
u
b- dawk iż-żgħażagħ li kienu qed jiġu appoġġjati jew ingaġġati fil-proċess ta' intervent b'xi mod.

F'xi proġetti dawn iż-żewġ gruppi kienu jiltaqgħu , ħafna drabi b’mod maħsub biex b’hekk iż-żgħażagħ kienu iktar involuti. Iktar tard ġew imħeġġa biex jieħdu rwoli ta' tmexxija huma stess bħala ‘peer educators’ .

L-evalwazzjonijiet kixfu firxa wiesgħa ta’ benefiċċji għaż-żewġ gruppi. Dawk li kienu qed jirċievu l-intervent, skont iċ-ċirkostanzi , ġeneralment urew titjib fl-imġiba u l-attitudnijiet relatati mas-saħħa, u f'ħafna każijiet fl-istima tagħhom u l-kunfidenza tagħhom infushom. Dawk li qed jiġu mħarrġa bħala ‘peer educators’ kisbu firxa ta' ħiliet interpersonali u dwar il-ħajja, minbarra l-għarfien speċifiku u l-informazzjoni relatata mal-proġett.

Meta wieħed iħares lejn il-raġunijiet tas-suċċess miksub, kien hemm konsistenza konsiderevoli bejn il-każijiet minkejja d-differenzi fid-dettall tal-proġetti. Dawn ir-raġunijiet ta' suċċess jidhru f'termini tas-suċċess globali tal-proġett biex jilħaq il-mira tal-grupp u biex jinfluwenza l-imġiba u r-reklutaġġ u l-iżvilupp tal-‘peer educators’ . Dawn ma kinux neċessarjament separati f'dawn il-kategoriji. Dawn jistgħu jinġabru taħt kategoriji bħal : li jinkoraġġixxu l-attività fiżika; reklutaġġ ta’ ‘peer educators’; l-edukazzjoni u t-taħriġ mogħti lill-‘peer educators’ ; u raġunijiet organizzattivi.

L-Inkoraġġiment lejn attività fiżika

- Jkunu offruti attivitajiet oħra li huma divertenti biex tagħmel, u li jeħtieġu ftit jew xejn tagħmir apparti l-isport tradizzjonali,

- Tkun żgur li l-attivitajiet jinżammu f'postijiet li huma fiżikament aċċessibbli, u komdi għall-grupp maħsub.
- L-attivitajiet għandhom ikunu bla ħlas.
- Taħseb fl-ostakli li jistgħu jinqalgħu matul il-parteċipazzjoni eż. Kif jaħsbu dwarhom infushom, riskju ta' korriment jew falliment, nuqqas ta' gost matul il-kompetizzjoni.
- Tkun sensittiv għall-sfondi kulturali, reliġjużi u dak marbut mas-sessi
- Tirrekluta persuni minn sfondi differenti li jirriflettu l-karatteristiċi u d-diversità tal-grupp maħsub.

Reklutaġġ ta' 'Peer Educators'

- Tirrekluta 'peers' b'personalitajiet u ħiliet differenti u bil-potenzjal ta' empatija ma' firxa ta' żgħażagħ.
- Tkun konxju tal-identitajiet tal-grupp eżistenti meta tirrekluta u fejn hu possibbli, tħalli
- identitajiet ġodda tal-grupp jiffurmaw madwar il-proġett.
- Fejn hu possibbli tinvolvi liż-żgħażagħ permezz ta' komunikazzjoni personali.
- Tinvolvi l-'peers' fl-għażla ta' 'peer educators'.
- Tipprovdi opportunitajiet biex il-parteċipanti tal-proġett jinveżtu fi żvilupp ta' 'peer leadership' għall-futur.
- Il-'Peer educators' għandhom ikunu interessati fil-kwistjonijiet u jaraw il-vantaġġi tal-opportunità li jiksbu ħiliet ġodda.

Edukazzjoni u Taħriġ għall-'Peer Educators'

- Il-kwalità, il-firxa u s-sensittività tat-taħriġ u l-appoġġ mogħti lill-'peer educators' huma vitali għas-suċċess.
- It-taħriġ għandu jkollu miri u strutturi ċari, iżda għandu jkun ukoll flessibbli u adattabbli għal ambjenti u kuntesti differenti.
- L-akkreditazzjoni tat-taħriġ hija valida għaliex tipprovdi xi ħaġa tanġibbli għall-parteċipanti.
- Dawk li jħarrġu u l-'peer educators'għandhom jkunu ttrattati b'mod ugwali b'involviment kollettiv fil-kontenut tat-taħriġ, fl-ippjanar u fl-evalwazzjoni.
- Filwaqt li għandu jkun hemm kurrikulu strutturat, il-materjal għandu jkun informali eż. permezz tal-użu ta'diskussjoni fi grupp u b'attivitajiet prattiċi bħar-'roleplay'.
- Il-korsijiet għandhom jitmexxew f'ambjenti taż-żgħażagħ.
- Dawk li jħarrġu għandhom ikunu konxji mill-iżvilupp flessibbli tar-rwoli ta' "peer educators" u jippermettu lill-parteċipanti jiżviluppaw bil-pass tagħhom stess.

Kwistjonijiet Organizzattivi

- Għandu jkun hemm pjan ċar u metodu sistematiku għat-twettiq tal-proġett li iżda jippermetti l-adattabilità u l-adattament kif meħtieġ.
- Programm 'Train the Trainer' huwa meħtieġ biex jiżgura l-konsistenza u l-kwalità fit-tħaddim tat-taħriġ.

- Huwa essenzjali li wieħed jifhem min huma l-partijiet lokali interessati u l-kollaborazzjoni ma’ imsieħba lokali oħra.
- Jinbnew netwerks ta ’appoġġ lokali u jkunu żviluppati “partnerships”.
- Il-kollaborazzjoni u l-appoġġ ta’ persuna lokali identifikata (eż. Għalliem fi proġetti bbażati fuq l-iskola) huma vitali.
- L-appoġġ għall-”peer educators” għandu jkun integrat fl-istadji kollha iżda speċjalment hekk kif jiżviluppaw ir-rwoli tagħhom.
- Il-proġetti jieħdu ż-żmien u l-flus, u l-impenji mill-imsieħba għandhom ikunu ċari mill-bidu.
- Tinbena evalwazzjoni kontinwa fuq skala xierqa għall-proġett u r-riżorsi użati.
- Jkun hemm sensittivita’ għall-klima politika li potenzjalment tista’ tinbidel.
- Jkunu żviluppati komunikazzjonijiet u “marketing” ċari, b’kollaborazzjoni maż-żgħażagħ.
- Il-proġetti għandhom jagħmlu kull sforz biex kull ħin jingħelbu l-iżbilanċi potenzjali bejn l-”peer educators” u parteċipanti oħra.

X'inhuma l-konklużjonijiet ġenerali tar-riċerka?

Ir-riżultati tar-riċerka juru li hemm każ għall-użu ta' “peer education” maż-żgħażagħ imsejsa fuq il-versatilità u l-aċċettabilità ta' metodi ta' “peer education” fost iż-żgħażagħ. Barra minn hekk, għalkemm m'hemm l-ebda kunsens dwar l-impatt dirett tal-”peer education” fuq il-bidla fl-imġiba u t-titjib tar-riżultati tas-saħħa, hemm evidenza ċara favur żieda fl-għarfien u l-ħiliet ta' dawk involuti.

Ir-riċerka uriet il-potenzjal tal-użu tal-“peer educators”:

a) Li jkun metodu aċċettabbli ħafna għall-edukazzjoni tas-saħħa maż-żgħażagħ, partikolarment dwar kwistjonijiet sensittivi bħas-saħħa sesswali, il-prevenzjoni tal-HIV u l-vjolenza domestika fost oħrajn,
b) Li jkun metodu effettiv għall-introduzzjoni ta’ stil ta’ ħajja iktar san fost iż-żgħażagħ, fil-pajjiżi Ewropej
c) Li hemm firxa wiesgħa ta’ fatturi li jinfluwenzaw is-suċċess tal-programmi ta’ “peer education” li għandhom jiġu kkunsidrati waqt it-tfassil tal-proġett, li jinkludu:

    - L-użu tat-teorija u l-evidenza biex jkun żgurat il-fehim ċar tal-mekkaniżmi li jistgħu jġibu l-bidla fl-imġiba u r-riżultati mistennija tal-intervent,
    - In-numru kbir ta' riżorsi ta' kwalità għolja u bbażati fuq l-evidenza għall-użu fit-tfassil u l-evalwazzjoni ta' programmi ta' “peer education”
    - Metodu sistematiku għat-twettiq ta' programmi ta' “peer education”
    - Strateġiji għar-reklutaġġ ta' “peer educators” li għandhom l-għan li jiżguraw tim li jirrifletti l-karatteristiċi u d-diversità tal-grupp fil-miri, fit-taħlit ta' personalitajiet u stili ta' tagħlim.

Barra minn hekk, ir-riżultati tar-riċerka primarja u sekondarja dwar ir-rwol, il-kompetenzi u t-taħriġ tal-“peer educators”, qablu li:

- It-taħriġ għandu jkollu miri u strutturi ċari, iżda għandu jkun ukoll flessibbli u adattabbli għal ambjenti u kuntesti differenti,

- L-akkreditazzjoni tat-taħriġ hija importanti għax tipprovdi xi ħaġa tanġibbli għall-parteċipanti,

- Dawk li jħarrġu u l-"peer educators" għandhom jkunu ttrattati b'mod ugwali permezz ta' involviment kollettiv fil-kontenut tat-taħriġ, fl-ippjanar u fl-evalwazzjoni,
- It-taħriġ għandu jsir f'ambjenti taż-żgħażagħ,
- Dawk li jħarrġu għandhom ikunu konxji mill-iżvilupp flessibbli tar-rwoli tal-'peer educators' u jħallu lill-parteċipanti jiżviluppaw bil-pass tagħhom stess,
- L-iktar metodi ta' taħriġ popolari kienu dawk prattiċi, 'shadowing' ta' mexxejja ta' esperjenza, ix-xogħol fil-grupp u l-attivitajiet fil-beraħ,
- L-iktar kompetenzi importanti għall-'peer educators'bħal 'shadowing' kienu taħlita ta' ħiliet u għarfien interpersonali, ħiliet tal-komunikazzjoni, għarfien ewlieni tas-saħħa u l-benesseri, tagħrif speċifiku dwar temi, ħiliet ta' preżentazzjoni u tmexxija,
- Li l-użu tat-tagħlim elettroniku fuq l-"peer education" huwa limitat iżda jista' jintuża bħala parti minn metodu iktar wiesa' (b'interazzjoni fiżika)

Mill-perspettiva ta' persuna żgħażugħa, filwaqt li l-metodu ta' taħriġ preferut huwa s-sessjonijiet wiċċ imb wiċċ imsejsa fuq grupp, ir-riċerka dwar il-letteratura u l-"focus groups" sostnew li t-tagħlim elettroniku għandu vantaġġi possibbli inklużi interattività iktar wiesgħa, personalizzazzjoni u l-użu tat-teknoloġija biex jitgħallmu b'mod komdu. Ir-rakkomandazzjonijiet inkludew li t-taħriġ isir divertenti, li jintuża kontenut b'"multiple choice", li jkunu sostnuti l-interattività u tweġibiet li jagħmlu sens, l-użu ta' kwizzijiet u tkun mogħtija għajnuna u awditjar.

Kif iddikjarat fir-riċerka dwar il-letteratura, l-użu tat-tagħlim elettroniku maż-żgħażagħ għadu mhux mifrux u għalhekk m'hemm l-ebda evidenza tal-effettività tiegħu (jew nuqqas ta' dan). Il-kollaborazzjoni tal-proġett tara din id-differenza bħala opportunità biex din il-metodoloġija tiġi studjata bħala innovazzjoni għall-'peer education' għaż-żgħażagħ.

L-istħarriġ imwettaq kellu xi limitazzjonijiet. Pereżempju, il-firxa tal-letteratura ma nkludietx l-analiżi dwar l-impatt tal-proċess tal-"peer education" fuq il-'peer educators' infushom. L-istħarriġ kellu rata ta' rispons u ta' parteċipazzjoni kompluta relattivament baxxa, b'58% ta 'dawk li pparteċipaw naqsu milli jlestu l-kwestjonarju kollu. Fl-aħħarnett is-sittax-il studju ta' każijiet użaw definizzjoni wiesgħa ta' 'peer educator' li ma għarfietx id-distinzjonijiet possibbli fit-terminoloġija tar-rwoli ta' 'peer educators'.

Qafas tal-Kompetenzi taċ-"Champions" tas-Saħħa taż-Żgħażagħ

Ir-riżultat prinċipali li joħroġ mir-riżultati tar-riċerka ppreżentati f'dan ir-rapport huwa qafas ta' kompetenzi għall-iżvilupp tal-'peer educators' żgħażagħ.

Il-kompetenza tista' tiġi definita bħala l-abbiltà li tagħmel xogħol, rwol jew xogħol partikolari b'suċċess jew b'mod effiċjenti.

Qed ikun propost li l-kompetenzi jinqasmu fi tliet taqsimiet:

- **L-Għarfien** li jinvolvi l-għoti ta' kunċetti u teorija madwar is-saħħa u l-benesseri lill-'peer educators' u "peer education" għall-promozzjoni tas-saħħa,
- **Ħiliet** li jfissru l-akkwist ta' ħiliet prattiċi biex iwettqu varjetà ta' ħidmiet assoċjati mar-rwol tagħhom bħala "peer educators",
- **Imġiba** minsuġa bl-għarfien u l-ħiliet relatati mar-rwol tagħhom bħala 'peer educators', li l-"peer educators" għandhom ikunu mħeġġa jiskopru, jirriflettu u jadottaw.

Il-perspettiva ta' dan il-qafas taqbel mal-opinjonijiet u l-preferenzi taż-żgħażagħ u l-'peer educators' żgħażagħ infushom. Iżda din ġiet infurmata wkoll mill-istudji tal-letteratura u mill-każijiet ta' suċċess ta' metodi ta' 'peer education'.

Għarfien	**Mekkaniżmu / taħriġ issuġġerit**	**Riżultat tat-tagħlim**
Tagħrif ewlieni dwar is-saħħa u l-benesseri.	Taħriġ wiċċ imb wiċċ jew it-tagħlim fil-post tax-xogħol, l-użu sperimentali tat-tagħlim elettroniku.	Nifhmu xi tfisser is-saħħa u l-benesseri, l-effetti tal-istil tal-ħajja fuq is-saħħa u kif tista' ttejjeb is-saħħa fiżika u mentali tagħhom stess. Il-'peer education bħala metodu għall-promozzjoni tas-saħħa.
Għarfien dwar is-suġġett partikolari ta' interess tal-proġett (eż. L-isport u l-attività fiżika, is-saħħa sesswali, il-vjolenza tas-sessi eċċ.)	Taħriġ wiċċ imb'wiċċ, tagħlim awtonomu, it-tagħlim fuq il-post tax-xogħol, l-użu sperimentali tat-tagħlim elettroniku.	Li jinkiseb għarfien sod dwar suġġett partikolari sabiex jippromwovi l-għarfien

Ħiliet	**Mekkaniżmu / taħriġ issuġġerit**	**Riżultat tat-tagħlim**
Il-Ħiliet ta' preżentazzjoni biex twassal messaġġi fuq is-saħħa lill-grupp ta' sħabhom	Taħriġ formali wiċċ imb'wiċċ jew it-tagħlim fuq il-post tax-xogħol, l-użu sperimentali tat-tagħlim elettroniku.	Li wieħed ikun jista' jippjana u jagħti preżentazzjoni fuq is-suġġett lill-grupp ta' ħbieb.
Il-ħiliet tal-komunikazzjoni biex jimmotivaw u/ jew jappoġġjaw oħrajn itejbu s-saħħa u l-benesseri tagħhom.	Taħriġ formali dwar l-attivitajiet tax-xogħol, l-użu sperimentali tat-tagħlim elettroniku.	Li wieħed jakkwista u/jew jiżviluppa ħiliet ta' komunikazzjoni biex jimmotiva u/jew jappoġġja lill-oħrajn itejbu s-saħħa u l-benesseri tagħhom.
L-Ippjanar u ħiliet organizzattivi biex isiru kampanji u attivitajiet relatati mas-saħħa	Taħriġ formali wiċċ imb'wiċċ jew il-post tax-xogħol, l-użu sperimentali tat-tagħlim elettroniku.	. Li tinkiseb il-kapaċità li tistabbilixxi pjan sempliċi għat-twassil t'attivitajiet fuq is-saħħa.
Il-Ħiliet ta' tmexxija għall-promozzjoni tas-saħħa.	Taħriġ formali wiċċ imb wiċċ jew fuq il-post tax-xogħol, l-użu sperimentali tat-tagħlim elettroniku.	Li tinkiseb l-abbiltà li tinfluwenza u tispira lill-"peers" biex itejbu s-saħħa u l-benesseri tagħhom infushom u tal-komunità tagħhom.

Imgiba	Deskrizzjoni
Ta' min jafdhom	Impenn li jlestu tal-attivitajiet kollha tal-proġett magħżul, fil-ħin u bl-aħjar mod possibbli.
Entużjasti	Li juru nteress u ħeġġa biex ittejjeb is-saħħa u bl-attivitajiet tal-proġett.
Li tista' tavviċinhom u amikevoli	Juru rieda li jkunu aviċinati mill-'peers'tagħhom biex jgħinuhom jaċċessaw informazzjoni u/jew servizzi tas-saħħa.
Jaġixxu bħala mudell tajjeb	Ixandru u jipprattikaw l-imgieba rigward is-saħħa li qed ikunu promossi fil-proġett.
Lest li jappoġġja s-saħħa u l-benesseri ta' ħaddieħor	Jisimgħu u jitkellmu ma' żgħażagħ oħra dwar il-kwistjonijiet tagħhom.
Empatiċi	L-abbiltà li jifhmu u jaqsmu s-sentimenti ta' persuna oħra.
Affidabbli	Jkunu kapaċi joqogħdu fuqhom għax onesti u jgħidu il-verita'.
Juru Rispett	Din tinkludi l-użu tal-manjieri u l-għarfien kulturali.
Motivazzjoni	Il-ħila li jinkoraġġixxu b'mod pożittiv lill-oħrajn biex jilħqu l-għanijiet tagħhom.
Awto-effikaċċja	Jemmnu fihom innifsu li jistgħu jiksbu l-affarijiet

Kull taqsima hija marbuta mal-oħrajn u mal-kisbiet jew il-kompetenzi li jistgħu jinkisbu permezz ta' taħriġ, esperjenza, rispons u bl-osservazzjoni tal-oħrajn. Huwa rrakkomandat li professjonisti b'esperjenza u bl-għarfien fix-xogħol taż-żgħażagħ jmexxu dan il-proċess ta' taħriġ.